

ZLOČIN U RAVNOM RAŠĆU

Predmet protiv optuženoga Dragana Đokića

Županijski sud u Sisku

Optuženi: Dragan Đokić

Kazneno djelo: ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz čl. 120. st. 1. Osnovnog kaznenog zakona (OKZ) RH.

Predmet: K-22/07

Optužnica: K-DO-43/04 od 8. studenog 2005. godine

Rješenje Vrhovnog suda: I Kž-897/06. godine

Vijeće za ratne zločine:

Sutkinja Snježana Mrkoci, predsjednica Vijeća za ratne zločine

Sutkinja Melita Avediđ, članica Vijeća za ratne zločine

sutkinja Ljubica Balder, članica Vijeća za ratne zločine

Zastupnik optužnice:

Zamjenik Županijskog državnog odvjetnika iz Siska Ivan Petrač

Branitelj: odvjetnica Dušanka Nenadović

Žrtva - ubijeni civil:

Đuro Vučićević

Oštećena:

Janja Vučićević

Predhodni postupak

Na temelju optužnice K-DO-43/04 Županijskog državnog odvjetništva u Sisku od 8. studenog 2005. godine pred Županijskim sudom u Sisku je proveden prvostupanjski proces koji je okončao 29. lipnja 2006. Vijeće za ratne zločine donijelo je presudu kojom je Dragan Đokić proglašen krivim za djelo koje mu je optužnicom stavljano na teret te mu je izrečena nepravomoćna kazna zatvora od 12 godina.

Vrhovni sud Republike Hrvatske (VSRH) je utvrdio apsolutno bitnu povredu odredaba kaznenog postupka i donio rješenje I KŽ 897/06-6 kojim je predmet vraćen prvostupanjskom sudu gdje će ponovno biti izvedeni dokazi i otklonjena povreda. U svom Rješenju VSRH navodi da je prvostupanjski sud u presudi iznio proturječne stavove u pogledu namjere okrivljenoga za počinjenje zločina, gdje s jedne strane prvostupanjski sud ukazuje da je Dragan Đokić djelo počinio u izravnoj namjeri, a s druge strane ukazuje da je samo pristao na počinjenje djela (neizravna namjera).

Sažetak optužnice:

Okrivljeni Dragan Đokić, zvan „Popizdeo“, državljanin SiCG optužen je da je dana 9. kolovoza 1991. godine u Ravnom Rašću kao pripadnik paravojskih formacija tzv. vojske „SAO Krajine“, koristeći okolnosti oružane pobune, nakon što je sa Zoranom Arbutinom došao do kuće Đure Vučićevića, iz puške M-48 pucao po kući, potom nasilno ušao u kuću te iz nje izveo Đuru Vučićevića i odveo ga na predio Bare kod izvora Točak nedaleko Dernovca Banskog, te mu iz iste puške iz neposredne blizine ispalio hitac u glavu pa je od nastale povrede Đuro Vučićević na licu mjesta umro:

– dakle, za vrijeme oružanog sukoba, kršeći pravila međunarodnog prava, protupravno počinivši ubojstvo civila, Dragan Đokić je počinio kazneno djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva kažnjivo po čl. 120. OKZ-a RH.

Izvještaj s rasprava

Raspravu prati Goran Miletić, monitor Documente iz Zagreba

20. lipnja 2007. g - početak glavne rasprave

Izvještaj: Goran Miletić, monitor Documente.

Raspravu su također pratili monitori/ce Organizacije za evropsku sigurnost i suradnju (OSCE) iz Siska.

Predsjednica Vijeća je upoznala oštećenu Janju Vučićević sa mogućnošću postavljanja imovinsko-pravnog zahtjeva.

Braniteljica je predložila da oštećena bude ponovno ispitana kao svjedokinja nakon čega je ista upućena izvan sudnice.

Čitanje optužnice

Zamjenik Županijskog državnog odvjetnika u Sisku je pročitao optužnicu br. K-DO-43/04 od 8. studenog 2005. čime je započela glavna rasprava.

Zahtjev za izuzećem predsjednice i članova Vijeća za ratne zločine

Braniteljica optuženoga je predložila izuzeće Predsjednice i članova Vijeća jer smatra da Vijeće nepravedno sudi u ovom predmetu.

Odluka Vijeća

Vijeće je donijelo Rješenje kojim se odbija zahtjev za otklonom Predsjednice i članova Vijeća jer je zahtjev donesen nakon početka glavne rasprave.

Prigovor braniteljice optuženoga

Braniteljica je prigovorila toj odluci jer je optuženi napomenuo da će iznijeti taj prijedlog i ulaskom u sudnicu je signalizirao da želi nešto reći.

Predsjednica Vijeća je upozorila braniteljicu i optuženog da će prigovore na ovo Rješenje moći dati u eventualnoj žalbi na presudu.

Očitovanje o krivnji

Optuženi se izjasnio da nije kriv za kazneno djelo koje mu se stavlja na teret.

Prijedlozi za dokazni postupak

Braniteljica je predložila da u ponovljenom postupku ponovno budu izvedeni svi dokazi provedeni u prethodnom postupku uz ispitivanje sljedećih svjedoka:

1. Baburak Slavka i Milice - na temelju neposrednih spoznaja o ponašanju i djelovanju optuženog tijekom Domovinskog rata,
2. Jovu Zlonogu o okolnosti stradavanja oštećenog Vučićevića,
3. Dušana Žarkovića o okolnosti stradavanja oštećenog,
4. Vladu Ferencaka o okolnosti pribavljanja fotografije koja je u spisu a za koju obrana smatra da je sporna, odnosno da na fotografiji nije optuženi,
5. Đuru Priljeva koji se nalazi u SAD-u (adresu bi mogao znati njegov rođak Marko Gloc),
6. Marka Gloca o njegovim saznanjima o stradavanju Đure Vučićevića a koja je stekao od Đure Priljeva,
7. Zorana Arbutinu i Željka Sladovića kao osobe obuhvaćene činjeničnim opisom optužnice.

Zamjenik ŽDO-a se usprotivio prijedlozima obrane jer smatra da se radi o svjedocima koji nemaju neposrednih spoznaja o samom kaznenom djelu, a njihovo pozivanje će biti otežano iz razloga što je za neke izvjesno da se nalaze na teritoriju SAD-a ili Republike Srbije.

Odluka Vijeća o dokaznim prijedlozima

Prihvaćeni su sljedeći prijedlozi obrane te će na glavnu raspravu biti pozvani i ispitani svjedoci:

Milica i Slavko Baburak, Janja Vučićević, Nada Grubić, Marijana Vučićević, Ljuban Vujatović, Dušan Drljan, Stevo Vučićević, Đuro Čačić, Marijana Tusić, Nevenka Vujaklija, Mira Bekić, Dušan Karapandža, Željko Demić, Mirko Gloc, Milan Lazić, Čedomir Lazić.

Od Policijske postaje (PP) Glina će biti zatraženi podatci o prebivalištu svjedoka Zlonog Jove, Dušana Žarkovića, te Vlade Ferenčaka.

ZLOČIN U RAVNOM RAŠĆU

Izvještaj s rasprave

26. rujan 2007. g - novi početak glavne rasprave, dokazni postupak, završne riječi stranaka, presuda

S rasprave izvještaja Goran Miletić, monitor Documente.

Raspravu su također pratili monitor OSCE-ovog ureda u Sisku Branislav Solovic i Ivica Orkan Panđa, predstavnik Udruga proizišlih iz Domovinskog rata.

Zbog izmjene u sastavu Vijeća za ratne zločine, te vremenskog proteka od više od 2 mjeseca od zadnjeg ročišta, glavna je rasprava počela ispočetka.

Čitanje optužnice i izjašnjavanje o krivnji

Nakon čitanje optužnice br. K-DO-43/04 od 8. studenog 2005. okrivljenik se izjasnio da se ne smatra krivim za djelo koje mu se stavlja na teret.

Odluka Vijeća o dokaznim prijedlozima

Vijeće je odbilo sve dokazne prijedloge koje je obrana predložila na raspravi održanoj 20. lipnja 2007. uz obrazloženje da se radi o nevažnim ili neprikladnim prijedlozima.

Prigovor obrane na odluku Vijeća o odbijanju dokaznih prijedloga

Braniteljica se usprotivila odluci iz razloga što je na raspravi 20. lipnja Vijeće prihvatilo te iste prijedloge. Predsjednica Vijeća je uputila obranu da će prigovor na takvo rješenje obrana moći isticati u žalbi na presudu.

Dokazni postupak

U nastavku dokaznog postupka pročitana je dokumentacija priložena u spisu:

- dokumentacija o ekshumaciji od 26. lipnja 1997.
- smrtni list za Đuru Vučićevića
- Rješenje ureda za opću upravu od 9. srpnja 1997. o dozvoli upisa u Maticu umrlih pokojnog Đure Vučićevića
- dozvola za ukop umrle osobe
- zapisnik o prepoznavanju
- foto dokumentacija očevida

Dokazni prijedlozi obrane

Braniteljica je predložila da se u nastavku dokaznog postupka:

- izvrši vještačenje fotografije koja se nalazi u spisu, a za koju se tvrdilo da prikazuje optuženog dok iz iskaza pojedinih svjedoka postoji sumnja u takvo utvrđenje;
- od PP Knin pribavi podatak je li pokojni Đuro Vučićević boravio u zatvoru u inkriminirano vrijeme jer iz spisa proizlaze takve indicije;
- kao svjedoka pozove i ispita Dušan Jazavac, o okolnosti stradavanja oštećenog;

- pribavi topografska karta predjela Točak i područja zvanog Bare, a radi utvrđenja lokacije stradavanja oštećenog u odnosu njegovu kuću;
- obavi rekonstrukcija na mjestu ekshumacije oštećenog te mjesta njegovog stradavanja;
- pribavi spis o utvrđivanju smrti pokojnog Đure Vučićevića ili o proglašenju nestale osobe umrlom radi utvrđivanja datuma smrti Đure Vučićevića.

Zamjenik ŽDO-a se usprotivio dokaznim prijedlozima obrane uz obrazloženje da su u ovom konkretnom slučaju činjenice već u dovoljnoj mjeri utvrđene.

Odluka Vijeća o dokaznim prijedlozima obrane

Vijeće je rješenjem odbilo sve dokazne prijedloge obrane obrazlažući da se radi o nevažnim ili neprikladnim prijedlozima.

Čitanje iskaza svjedoka

Pročitani su iskazi svih ispitanih svjedoka i to Janje Vučićević, Nade Grubić, Marijane Vučićević, Ljubana Vujatovića, Dušana Drljana, Steve Vučićevića, Đure Čačića, Marijana Tusića, Nevenke Vujkalije, Mire Bekić, Milana Bekića, Dušana Karapandže, Željka Demića, Marka Gloca, Milana Lazića, Čedomira Lazića i Milana Čekliša.

Ispitivanje okrivljenoga

Okrivljeni je iskazao da ostaje kod iskaze koje je dao 7. 10. 2005. g. i 20. 06. 2006. godine.

Završni govor zastupnika optužbe

Zamjenik ŽDO-a je ostao kod završnog govora iznesenog na raspravi od 29. lipnja 2006. g. Dodao je da je tijekom postupka na nedvojben način utvrđeno da je optuženi postupao sa izravnom namjerom tj. da je bio svjestan protupravnosti svog djela i da je htio njegovo počinjenje te je predložio osuđujuću presudu i kaznu u skladu sa zakonom.

Završni govor zastupnika optužbe

Braniteljica je ostala kod završnog govora iznesenog na raspravi od 29. lipnja 2006. godine. Posebno je istakla da optuženoga treba osloboditi kaznene odgovornosti radi nedostatka dokaza jer nisu izvedeni dokazi o relevantnim činjenicama:

- datumu stradavanja oštećenog Đure Vučićevića
- kontinuitetu odvođenja iz kuće i stradavanja
- tko je ispalio hitac u oštećenog i kojim vatrenim oružjem
- nije utvrđeno mjesto pokopa oštećenog prije ekshumacije
- nije utvrđeno kakvu je uniformu nosio okrivljenik.

Obrana ističe da prepoznavanje nije provedeno korektno (da je vršeno u Petrinji, smo je okrivljeni bio osoba iz Gline, svi ostali sudionici – treće osobe su bili iz Petrinjci) a da tijekom postupka svjedoci nisu potvrdili boju glasa, izgled i dijalekt optuženog kao njegove specifičnosti.

Obrana je ukazala na različitost kazivanja u fazi istrage u odnosu na kazivanje na kasnijim ročištima, posebno da je brat oštećenog tek na drugom saslušanju iskazao da je hica čuo odmah nakon odvođenja oštećenog te da je prije uhićenja optuženog u ovom postupku izvršena obustava jer temeljem provedenih dokaza nije bilo osnovane sumnje da bi optuženi počinio djelo. Nadalje, da je optuženi dolazio u RH punih 5 godina i da ga nitko nije zaustavljao na granici niti je bilo osnovane sumnje da bi sudjelovao u ratnom zločinu.

Obrana smatra da je došlo i do povrede prava na obranu jer su odbijeni svi prijedlozi koje je obrana predlagala kao bitne za utvrđivanje činjeničnog stanja.

Braniteljica je predložila oslobađanje od kaznene odgovornosti.

Okrivljeni se pridružio završnoj riječi obrane te istakao da nije počinio djelo i da se tijekom rata nikada nije nikada nalazio na tom području.

Presuda

Nakon vijećanja Vijeće je objavilo da je u ime Republike Hrvatske donijelo sljedeću presudu:

Optuženi Dragan Đokić zvan „Popizdeo“ je proglašen **krivim** što je 9. kolovoza 1991. u Ravnom Rašću kao pripadnik nelegalnih oružanih formacija tzv. Republike Srpske Krajine koristeći okolnost oružane pobune, a protivno odredbama Ženevskih konvencija, zajedno sa Zoranom Arbutinom, Željkom Sladovićem i još jednom nepoznatom osobom došao do kuće u vlasništvu Đure Vučićevića i pucao po kući i prijetnjama prisilili ukućane da im otvore vrata. Optuženi Dragan Đokić je ušao u kuću i pucao iznad glava ukućana. Zatim je izveo Đuru Vučićevića te su ga on i Željko Sladović i nepoznata osobom odveli u osobnom automobili marke „Fico“ na predio Bare, kod izvora Točak, nedaleko od Drenovca Banskog i hicem iz vatrenog oružja u glavu usmrtili.

Temeljem čl 120. OKZRH, optuženi Dragan Đokić se osuđuje na kaznu zatvora u trajanju od 12 godina.

Opažanje monitora:

Nakon izmjene u Vijeću za ratne zločine, glavna je rasprava započela ispočetka.

Vijeće za ratne zločine je odbijalo sve dokazne prijedloge obrane, pa čak i one koje je rješenjem već odobrilo, što daje utisak da je namjeravalo danas završiti glavnu raspravu i ispraviti formalnopravni nedostatak u presudi radi kojeg je Vrhovni sud tražio ponavljanje postupka.